

Aan de leden van de gemeenteraad

Raadsinformatiebrief 33

Helmond, 15 maart 2023
Onderwerp: Stikstof en ontwikkelingen in Helmond

Zaaknummer: 51413049

Geachte leden van de gemeenteraad,

Rondom de uitstoot en depositie van stikstof zijn al enige tijd ontwikkelingen. De meest recente ontwikkeling is die van de Natuurdoelanalyses van de Natura 2000-gebieden in Noord-Brabant. Deze analyses laten een dusdanig verslechterd beeld van de natuur zien, dat de provincie onlangs heeft besloten de vergunningverlening voor aanvragen met stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden voorlopig stil te leggen.

Hoe lang dit zal duren en wat dit betekent voor de lopende vergunningaanvragen en toezicht en handhaving, wordt momenteel in samenwerking met de omgevingsdiensten onderzocht. Projecten die geen stikstofeffecten veroorzaken kunnen gewoon doorgaan.

Graag brengen wij u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen rondom stikstof en de gevolgen van dit besluit voor de gemeente Helmond.

Helmond en Natura 2000-gebieden

Helmond ligt op enige afstand van Natura 2000-gebieden. Het dichtstbij ligt het Natura 2000-gebied Strabrechtse Heide & Beuven ten zuiden van Helmond achter de snelweg A67. De kortste afstand vanaf de zuidelijke gemeentegrens bedraagt circa 3 km. De grootste afstand is bijna 10 km vanaf de noordelijke gemeentegrens. Hoe groter de afstand en hoe kleiner de stikstofemissie door een project of plan, des te kleiner de kans dat er vanuit Helmond stikstof op Natura 2000-gebied terecht komt. Dit laatste is van belang voor de vergunningverlening.

Handreiking voor kleine bouwplannen

Volgens de Wet natuurbescherming moet bij elk project of plan worden getoetst of er door stikstofemissie negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen ontstaan. Dit dient aangetoond te worden gemaakt met een stikstofdepositieberekening met het rekenmodel Aerius Calculator. Dit rekenmodel is wettelijk voorgeschreven. Bij een omgevingsvergunningaanvraag of ruimtelijk plan moet een stikstofberekening ter beoordeling worden aangeleverd. Bij veel kleine projecten is echter gezien de aard en omvang én de afstand tot Natura 2000-gebieden op voorhand bekend dat deze geen stikstofdepositie zullen veroorzaken. Daarbij gaat het om dakkapellen, kleine verbouwingen en de bouw van enkele woningen. Het is in die gevallen niet nodig de initiatiefnemer te belasten met een stikstofonderzoek.

De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant is bezig met het opstellen van een handreiking aan de hand waarvan elke gemeente voor haar eigen situatie kan bepalen welke projecten als klein zijn aan te merken en waarvoor dan geen stikstofberekening meer hoeft te worden opgevraagd. De gemeente kan dit dan vaststellen in de vorm van een beleidsregel of interne procesafpraak.

Grote bouw- en infraprojecten blijven doorrekenen

Bij de grotere projecten is meestal de aanlegfase bepalend voor de stikstofemissie. Om een indruk te krijgen wat de woningbouwprojecten aan stikstofdepositie geven, zijn een aantal bouwkvavels zuidwestelijk in de gemeente die in 2023 en 2024 in de bouwfase komen, alvast doorgerekend. Deze projecten liggen het

dichtstbij Natura 2000-gebied en omvatten de bouw van 42 tot 121 wooneenheden. Op basis van gehanteerde uitgangspunten en de berekening op basis van kengetallen is voor deze projecten een te hoge stikstofdepositie berekend.

Maar omdat enkele van deze projecten al vergund waren kon ook een vergelijking worden gemaakt met specifieke praktijkcijfers voor dat betreffende project vanuit de initiatiefnemer. Deze praktijkberekening liet echter geen stikstofdepositie zien. Ook liet een vergelijkbaar voorbeeld van een ander bouwproject in Helmond in eerste instantie ook een te hoge stikstofdepositie zien, maar door de traditionele machines met de grootste stikstofemissie te vervangen door in de markt beschikbare elektrische versies, kon ook hierbij de stikstofdepositie worden teruggebracht.

Kortom, een in eerste instantie ongunstige berekening in de planfase van een project waarin met kengetallen moet worden gerekend, kan in de uitvoeringsfase toch een gunstig rekenresultaat geven doordat gaandeweg meer met project specifieke informatie kan worden gerekend en/of het bouwproces meer kan worden geëlektrificeerd. Dit elektrificeren zal zich de komende jaren verder doorzetten. Het is daarom belangrijk om alle projecten constant en op basis van de laatste ontwikkelingen door te blijven rekenen.

Verwachte ontwikkelingen

De ontwikkelingen staan ook de komende tijd naar verwachting niet stil. Op 21 maart wordt een uitspraak van de Rechtbank Den Haag verwacht over het kort geding dat is aangespannen om het rekenmodel Aerius Calculator buiten gebruik te stellen. Dit vanwege de dermate grote onzekerheden in de uitkomsten van Aerius volgens de Stichting Stikstofclaim. De vraag hierbij is of er een alternatief dan wel beter rekenmodel is. Zonder zo'n rekenmodel kunnen ook projecten zonder stikstofdepositie niet worden getoetst.

Ook wordt in maart een uitspraak verwacht van de Raad van Staten over de 25 km afstand waarop de stikstofdepositie wordt berekend. Stikstof kan namelijk ook verder dan 25 km van de emissiebron neerslaan. Juridisch wordt bestreden dat deze 25-kilometergrens bij de rechter stand zal houden. In dat geval zal het rekenmodel Aerius hierop moeten worden aangepast.

Dit zijn allemaal ontwikkelingen waar de Gemeente Helmond geen invloed op heeft. Uiteraard zullen we de ontwikkelingen nauwgezet in de gaten houden en blijft het van belang om ook in de toekomst bouwplannen en infrastructurele bouwprojecten door te blijven berekenen volgens de laatste rekenmodellen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Helmond,

mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel
Burgemeester

H.J. de Ruiter
secretaris